

lesketajočih vasi, gradov in mest. Čili konjiči so bili srbskega rodú, grdo kosmati, dolgo grivasti, male postave, ko mačke okroglih glav, močni pa čudo, friški in brzi ko zajci, trdi ko skala, ki so kakor srbska živina sploh vsega hudega vajeni; poleti jim je dobro ko tičem, ali pozimi jim huda poje; hleva ne poznajo; pod milim nebom živijo poleti in pozimi, podnevi in ponoči, in kadar debel sneg zapade in hud mraz pritiska, se jim, kakor vsi srbski živini grozno, grozno huda godí; zdajci morajo si zmirom sami živeža iskati, in debel sneg z nogami in z gobcem razkopavati, da pod snegom suhe, gnjile trave, bilja in kake druge šare dobijo, po hostah in šumah pa morajo suho, ledeno in sneženo brstje klestiti, kar jim sicer prav dobro tekne. Častiti moji čitatelji bojo mislili, da nekoliko preveč govorim, — nikakor ne. Treba je vediti, da tukaj živinske zimske hrane ne spravljajo pod streho in da živine ne zapirajo v tople hleve, ampak žival živi pod milim nebom poleti in pozimi in si mora sama živeža iskati. Kolikokrat so se mi že v Topčideru konji v srce smilili, ko sem jih vidil noč in dan sneg pridno razkopavati in po šumah brstje gristi. Zato je pa tudi srbska živina sploh majhena; družega ne vidiš, kakor same grdo kosmate buše, ki so poleti in v jeseni debele, pozimi in na spomlad pa grozno suhe. Nasproti pa je živina vsa sploh trdna in zdrava, kajti rodi se pod milim nebom v blatu ali snegu, v blatu ali snegu živi in pogine, ako ni za klanje kakor konj in magarac; razvajena nikakor ni; druge toplote ne pozná, ko sončne. (Dal. prih.)

Narodni običaji istrski.

Zapisal J. Volčič.

Nevesto prosijo kolača tako-le:

Ki mi da mira, Bog mu daj mira,
Ki mi da kolačič, Bog mu daj otročič.

Nevesta darovaje govori:

Ovo vam je mali dar, ma vela ljubav!

Prejemec se zahvaljuje:

Vela hvala vam na daru i na ljubavi;
Ovo mi je od ženitbe, Bog daj k letu od krstitbe.

Prstan na ženskej levej roci znamenuje, pripovedujejo starice žene:

Na malem prstu divojku,
Na drugem prstu ženu,
Na srednjem prstu udovicu
Na kazalcu nepoštenicu.

Stare ženice, ko poleti počno žeti, rečejo:

U ime Boga i Marije!
Šveti Ivane Krste!
Čuvaj mene i moje prste!

Zapravljivcu se oponaša:

Prodal je brajde,
Kupil je badanj;
Važgal je hišu,
Ušal je van.

Dopisi.

Iz Solnigrada 5. sveč. L. Z. — Nate „Novice“ veselo novico iz nemškega Salcburga. Ni dolgo, kar je g. Sikor, rojen Čeh, odprl tukaj kavarno in oskrbel si tudi českich časopisov in „Novice.“ Vsak Slovan, ko je to zvedil, šel je v to česko kavarno prebirat slovanske časopise, in kmali so se seznanili Slovani, da čedalje več jih je zahajalo le-sem. Dolgo že nas je navdajala želja, da bi se vendar enkrat snidli vsi — in glejte! Vodnik je bil tisti magnet, ki je prvokrat privabil Slované v skupščino. In kakor se praznuje po vseh slovanskih čitavnicah rojstni dan Vodnikov, tako so ga

tudi Slovenci praznovali tukaj v Solnigradu — v društvu slovanskem. Udeležili so se namreč zastopniki vseh slovanskih narodov. Tu je sedel zraven Slovenca Čeh in Poljak, zraven Hrvata je bil Slovak itd.: vsi pa so prišli častit pesnika slovenskega. Ob 7. uri zvečer se jih je zbralo veliko več Slovanov kakor smo mislili; največ Čehov. Po odpéti Jenkovi „Naprej“ stopi na oder gosp. W. Stepanek, pozdravi društvo ter razlaga v krasnem govoru pomen slovesnosti in povdarja, kako posebno veselo je za Slovenca, da praznujejo ž njim vsi Slovani Vodnikov dan; bral je tudi telegram „južnega Sokola“ iz Ljubljane, ki je bil s živahnimi „živio- in slava-klici“ sprejet. Govoril je česko. Za njim deklamuje gosp. Z. vès navdušen Vodnikovo poezijo „Na Vršacu.“ Tudi to deklamacijo so sprejeli plosk in slava-klici. Celi večer so se pele česke in slovanske pesmi. Z „Naprej“ in „Hej Slovani“ se končá program. Vsi so želeli še več takih večerov doživeti, in si obljubili, da se bodo najmanj vsak teden enkrat skupaj razveseljevali; ločili so se z veselim spominom na složnost slovansko, in srčno hvaležni gosp. dr. Bleiweisu, da nam je poslal pesmi in deklamacije, ki so poveličevale današnji večer.

Sv. Pavel blizo Celja. — 1. dan svečana nam je nemila smrt vzela našega prečastitega gosp. fajmoštra Andreja Pečovnika, ki so 25 let pridno delali v vinogradu Gospodovem. Vsa fara žaluje po vrlem gospodu, kateri so bili pomočnik na vsako stran; sila velika množica je rajnekega spremila do groba, kjer zdaj počivajo nepozabljivi gospod. B. Winter.

Iz Brezic na Štaj. — V kako grozni stiski so ljudje dandanašnji zavoljo denarja, ne bi verjel, kdor sam ne vidi. Ni davnej, da je bilo posestvo, cenjeno na 800 gold., po eksekuciji prodano za 180 gold., posestvo, cenjeno na 1150 gold. pa za — 4, reči štiri gold., ker nihče ni več ponudil. Bog pomagaj!

Iz Trsta 10. febr. Danes grejo poslanci naši na Dunaj; 10 je mestjanov, Jan. Nabergoj in Jožef Primožič pa sta Slovenca iz okolice tržaške; pismo udarnosti, ki ga nesó cesarju, šteje 13.925 podpisov.

Iz Postojne. V pretekli četrtek večer, 9. t. m. se je tudi pri nas napravila pevška in godbina veselica, vendar kakor tukajšnje okoliščine bolje nanašajo, s posebnim dobrotnim namenom. Čenamreč hočemo, da se vsa mladina vdeležuje dobrot šolskega podučevanja, ni drugač, kakor da se bolj revnim otrokom pomaga za šolske potrebe. Naše pevsko društvo se je tedaj soedinilo z godbinim tukajšnjim krdelom; prostorna šolska soba se je lično okinčala s podobo cesarjevo, grbi, banderi in svečavo, povabili so se domači stanovavci in sosedje v okolici. Čeravno je silna burja razsajala tisti večer, vendar se je sešla zadosti obilna množica; petje in godba se je prav dobro obnašalo, da so poslušavci sploh hvalo glasili; pa tudi šolska mladina bo za obilni donesek dolgo hvalo vedila. Med godbami je bila nova popotnica, ki jo je godbini mojster Salmič sam zložil poleg slovenskega napeva o popotniku; med pesmi so se slišale „nočni mir“ v zboru, „domovini“ v dvospevu, „slepec“ in „sarafan“ v samospevu, in še „strunam“ v čveterospevu. — Burja je pri nas tolika, da je v petek med Divačo in Ležečami, ravno ko je težni vlak iz zadnjega tunela v petega drčal, sedem vozov iz srede iztrgala in čez nasip vrgla; en kolovoz se je dal kmali iztrebiti, da drugi vlaki naprej memo gredo.

Iz Planine. — ? — Naj vam povem, drage „Novice“, kako veseli smo tudi mi obhajali slovesnost na čast Valentinu Vodniku v čitavnici naši, ktera je bila ta večer polna predragih nam gostov iz Razdrtega, Postojne, Logatca, Vrhniko in drugih krajev. — Igrala

se je izvrstna igra „Županova Micika“ tako mojstersko, da bi igralci tudi na večem gledišču si gotovo pridobili splošno pohvalo. Ne vem, ktereга izmed njih bi bolj pohvalil, ker so vsi vrlo dobro svojo nalogo dovršili, gospodičini tako, kakor gospodje. Ne morem si pa kaj, da ne bi še posebno imenoval gosp. J. G. — Jaka, gosp. A. K. — Anžeta in gosp. M. T. — Glažka. — Po igri stopijo naši pevci na oder in zapojó „Zagorsko“ G. Ipavčevo. Prelepo, popolnoma v domačem duhu zloženo pesmico so vrli naši pevci tako peli, da je človeku srce veselja poskakovalo. Naš pevovodja g. M. Tomec je pel potem Jenkov samospev „Strunam“ in častita gospá U. ga je izvrstno na glasoviru spremljevala. Živio- in slava-klicov ni bilo ne konca ne kraja. Naposled pa zapojó pevci še Ipavčev zbor „Na ples“, ki tudi je bil z veliko hvalo sprejet. Po besedi je bil ples. Le en glas je bil drugi dan po vsi Planini, da takega veselega večera še nismo doživeli in da bi ga nam naša mlada pa krepka čitavnica še večkrat napravila!

Iz Vremske doline na Notranjskem 12. sveč. A. M. *) — Da je burja čedalje huja nadloga notranjskih krajev, nam priča nesreča, ki se je pripetila 10. dne t. m. na tržaški železnici. O poli desetih zjutraj odrinejo vozovi za blagó iz Divaške postaje. Ker hla-ponu ni bilo mogoče vseh vozov pred močno burjo čez Gabrk tirati, so bili vodniki vozovlaka primorani nekoliko vozov na Gabrku pustiti; pripeljavši dalje se med obá predora (tunéla), ravno nad Vremami, kjer huda burja znad Vremšice v stransko stran od vlaka piše, se v tem trenutku zvrne 8 praznih vóz, ki, razun dveh, vsi po 100 centov tehtajo. Strašna moč! K sreči ni nobene žive duše na zvrnjenih vozovih bilo, da ni več nesreče, razun te, da so vozovi sploh zeló poškodovani.

(Konec prih.)

Od sv. Križa poleg Podpeča. (Žena, ki ima dva možá.) Dolenska stran se more ponašati s to redko novico. Prvega možá so leta 1859 ženi v vojake vzeli; šel je z našo armado na Laško in bil je v nesrečni vojski pri Solferini. Od tistihmal do zdaj ni bilo ne duha ne sluha po njem; šteli so ga tedaj med tiste, ki so smrt storili na bojišču. Al ni bilo tako; Francozi so ga vjeli in tirali z družimi vred na Francozko, kjer je ostal do letos; kaj je tam tako dolgo delal, ne vem. V tem času se žena, ki se je vdovo brez otrok mislila, omožila vdrugič — kar priroma „rajnki mož“ domú in najde, da njegova žena ima družega možá, kteremu je že enega otroka povila, pa je umrl, družega — pa mu še le bo. Kako so se prvi hip vsi trije gledali, lahko vgame vsak bravec. Ali je drugi mož rad odstopil od zaaranih pravic, ne vemo, — to pa je gotovo, da prva pravica gré pred drugo; otroka pa, če pride živ na svet, bo obdržal drugi mož za spominek, da je bil mož žene, ki je imela dva živa možá. Tako imata vsak kaj.

Iz Kranja 12. febr. — Kar se tiče občinskega življenja, so kranjski mestjani dolgo dolgo prav trdo spali. Še le skušnja zadnjih časov jih je zdramila iz letargije in odprla jim oči, da jeli so spoznavati, da ni vse eno: ali v mestnem odboru sedí Peter ali Pavel. Lahko sprevidite tedaj, da nas je ob dnevu volitve novih mestnih načelnikov navdajala radost velika, ko smo zapazili, da mogočni duh napredka prešinil je tudi srca naših mestjanov, ki so se vdeležili prav pridno državlanske pravice. Da bi pač zmiraj in povsod tako bilo, je srčna naša želja! Omenile so že zadnje „Novice“ slavno zmago parlamentarnega življenja v našem mestu ter razglasile po svetu veselo novico, da vsi od „narodnega volilnega odbora“ nasveto-

vani možje, razun enega, so bili izvoljeni v mestni zbor. Tej volitvi sledila je v torek 7. t. m. popoldne volitev župana, mestnih svetovavcev in denarničarja. Radostno vam naznanjamo, da izvoljeni so bili možje, prav po naših željah, — možje, ki ne nosijo lepe besede samo na jezicih, temuč živo v srcu čutijo, da treba je delavnosti in skrbi na vse strani, da se zdrži mestno gospodarstvo v redu, kakor ga ukazuje srenjska postava, in se zacelijo mnoge rane, ki nas sklijo, dasiravno je neki gospod — ne vemo ravno iz ktereга vzroka, mislimo pa, da najbrže iz osebnega nagona — koledoval za dva druga svetovavca. Za župana bil je enoglasno izvoljen lekarničar gosp. Sebastijan Šavnik, za mestna svetovavca gospoda trgovca Janez Marenčič in Matevž Pirc, za denarničarja pa posestnik gosp. Tomaž Pavšler; ob enem je drugi ključ do mestne denarnice sprejel gosp. Franc Šifrer. Vidite tedaj, da imamo prav nove in krepke moči v našem mestnem predstojništvu in da se po takem nadjati moremo novega poguma za vrlo napredovanje po strmi poti do boljše prihodnosti. — Prepričani smo pa tudi, da bodo sedanji naši mestni načelniki pokazali, da po vsi svoji vrednosti cenijo zaupljivost mestjanov in da bodo marljivo obiskovali seje mestnega odbora, ne pa, kakor je bila dozdej večkrat navada, na pôlo, ktera odbornike kliče v sejo, zapisovali „verhindert“. Le z združeno močjo, častiti gospodje, primite se svoje naloge in srečnega izida ni dvombe; saj vas spremlja zaupnost mestjanov! — V nedeljo 5. februarja bila je v čitavnici naši slovesna „beseda“ Vodniku na spomin. Pisal vam je o tej veselici že morda kdo drug *); omenimo tukaj le, da bila je dvorana prav polna, „beseda“ častitljiva in da tudi gosp. častniki tukajšnje c. k. baterije, Slovani po rodu, so s svojo nazočnostjo slavili „očeta slovenskega pesništva.“ Prihodnjo nedeljo bo zopet ples in igrala bo, kakor slišimo, vojaška godba.

Iz Ljubljane. V nedeljo dopoldne je bil v mestni hiši letni zbor obrtnijske pripomočne družbe, ktero je Njih ekscelencija deželni poglavar gosp. baron Schloissnigg poslalil s svojo nazočnostjo. Društveni predsednik gosp. Jan. Horak je v ogovoru svojem omenil koristnega delovanja, po katerem je društvo v preteklih 9 letih 842.476 gold. razposodilo in tako marsiktereга poštenega rokodelca denarne stiske rešilo. Preteklo leto je sicer znašalo posojilo za 6000 gold. manj memo predlanskega; al splošno pomanjkanje denarjev je čutila tudi društvena kasa; tedaj ni môgla več dati, ker sama ni več imela. Vendar je na posodo dala 159.020 gold. — lep znesek! Ljubljanska hranilnica je zdaj z 4000 gold. pod pazduho segla društveni kasi. Dalje je povedal g. predsednik, da je to društvo še zmiraj izgled, po katerem se pričenjajo po družih deželah enaka pripomočna društva obrtnikom in rokodelcem, pa se bojo morala snovati tudi za kmeta, kakor že skušnja kaže na Českem in Kranjskem. 17 novih udov je pristopilo preteklo leto; želeti bi jih bilo čedalje več. Ko je govornik svojo zahvalo izrekel vsem podpornikom in še posebno mestnemu županu g. dr. Costa-tu, ki še danes kakor prejšnja leta je društvu zvest svetovavec o pravnih zadevah, je zaklical trikrat slavo blagovoljnosti prečastitega gosp. protektorja Njih eksc. deželnega poglavarja, kteri klic je ponavljala vsa skupščina. — Potem je bilo vsem pričujočim udom izročeno natisnjeno sporočilo, v katerem je razloženo društveno gospodarstvo v letu 1864. — Gosp. Jožef Šventner je potem v imenu preglednikov skupščini naznanil, da je račun za preteklo leto v vseh oddelkih natanjčen spoznan. — Zdaj vpraša g. predsednik: ima li kdo kako

*) Jako drago!

Vred.

*) Dosihmal še ne.

Vred.

željo, kako pritožbo pri srcu? Ker nobeden ničesa ne razodene, sklne predsednik sejo in gosp. deželni poglavar se s prijazno besedo poslovi od društva ter povdarja svojo radost nad tako složnim in koristnim delovanjem. Volitve novih upravnikov in preglednikov so kazale, da se je popolna zaupnica dala vsem poprejšnim gospodom. Mi pa iz srca želimo dobro srečo v prihodnje društvu, katero pod vodstvom svojega nevtrudljivega predsednika in marljivih odbornikov časteno stoji v Ljubljani in zunaj Ljubljane.

— Iz občnega zbora tukajšnjega stenografičnega društva 9. dan t. m. imamo naglasiti, da se je vodstvo v preteklem letu posebno prizadalo, hitropis v slovensko prevoditi. Nakupile so se v ta namen podučne knjige iz vseh slovanskih jezikov, pisavalo se je sèm ter tjà, in vendar Slovenci še nimajo svoje lastne popolne stenografije. Krivi so si sami, ne pa vse hvale vredno vodstvo. Saj je znano, da ima nekdo dodelano knjižico o slovenskem hitropisu. Zakaj mu neki v predalčku spava, ker je društvo pripravljeno za izdajo njeno? — Društvo ne šteje več ko 24 tukajšnjih in 10 unanjih udov. To je pač premalo število za glavno mesto Ljubljano, za sicer ukaželjnega Slovenca!

— (*Vesela novica.*) V „Novicah“ že davno z veseljem napovedana, potrebna že sploh sama po sebi, za nas Slovence pa še posebno važna knjiga, če tudi latinska, zagledala je beli dan, in sicer tista, ki je že od nekaj let sem bila edina na svetu zato, ker se je le ona še držala „bohoričice“ v pisavi slovenskih imen. Naslov jej je: „*Catalogus Cleri tum saecularis tum regularis nec non parochiarum et beneficiorum Dioecesis Labacensis 1865.*“ — Predno govorimo o njeni važnosti za slovenstvo, naj statistikom vstrežemo, toraj častitim bravcem podamo dotični spregled ljubljanske škofije, ki šteje: 16 korarij, 194 pravih župnij (fará), 81 lokalij, 3 vikarijate, 11 starih kapelanij, 19 ekspozitur, 230 kapelanij, 6 zgodnij in 42 družih duhovnih beneficij. Razdeljena je v 20 dekanij ter ima 308 cerkev z duhovnimi pastirji, 1014 podružnic, 152 kapelic in 7 redovskih cerkev; — duhovnikov pa: 15 korarjev, 512 duh. pastirjev, 25 v družih službah, 55 v pokoji, 21 v tujih škofijah bivajočih, tujih 12, in redovnikov 51, vseh skupaj toraj 691; — nun 69, usmiljenih sester 21; — 518.290 katoličanov, 73 protestantov, 240 starovercev (grkov) in 2 juda (kje neki sta židova?) Zanimiva utegne biti komu razvrstitev duhovnikov po starosti, izmed katerih je: med 20. in 30. letom 57, med 30. in 40. letom 153, med 40. in 50. letom 129, med 50. in 60. letom 104, med 60. in 70. letom 129, med 70. in 80. letom 29, in med 80. in 90. letom 3. — Pa ne le statistikom vstreza omenjena knjiga, ona je potrebna vsem, ki imajo z duhovščino kaj opraviti, zato jo škofija vsem našim uradnijam razpošilja. Ravno to je pa most, ki nas pelje do njene važnosti tudi v zgodovinskem in narodnem obziru. Ta imenik si bo vsak zgodovinar in prijatelj slovenskega slovstva če ne v zapisnik, gotovo pa v spomin zapisal zraven letne številke 1584, ko se je Bohoričeva slovenska slovnica tiskala, kajti ž njim je iz slov. slovstva izginila „bohoričica.“ Hvala Bogu! — Zanimivost v narodnem obziru je pa ta, da so slovenski kraji svoja živa, domača imena nazaj dobili, narodu neznana nemška so jim le v oklepaji pristavljena. Živa nemška so pa, kakor zahteva ravnopravnost (in tako je pravo), v kočevski (večidel nemški dekanii) prvo mesto ohranila in pristavljena so jim slovenska, ako jih imajo. Le še nekaj je ostalo nemškega, namreč imena dekanij; ne vemo pa čemu? — Ozir imenske pisave imeli bi opomniti, da se marsiktero ime ni pisalo po slovniških pravilih, ki veljajo tudi o priimkih, kakor o družih besedah; toda hvala,

da smo saj toliko dosegli. — Radovedni smo, ako bodo to knjigo spremljali tudi nasledki, kateri bi jo imeli. Zdaj menda ne bo več izgovora, da se v uradnijskih dopisih, zlasti pa v šolskih letnikih, ne smejo domača krajina imena staviti, če je letnik tudi sicer nemški sestavljen. Tudi nemškega jezika ne bo kvarilo, reči: „Klemenčič Franz aus Verhnika“, če latinščine ne pači: „Klinar Leopoldus, cooperator in Verhnika.“ Radovedni smo, kak izgovor bo nek pozdaj imela naša c. k. normalka, če se v prihodnjem svojem imeniku ne poprime „Gajice“?

— „Svitoslav Zajček“ — vesela igra v enem djanji, ki jo je prosto poslovenila gospá Luíza Pesjakova, je zagledala že beli dan. V svesti smo si, da bode „Zajček“ iz bele Ljubljane kmali tekkel po vseh logih slovenskih, ker taka mična stvarca je, da se vsacemu priljubi. Čitavnice slovenske imajo zopet lepo gradivo za igrice svoje.

— Drugo Matičino leto se veselo napoveduje. Pridno se stekajo domoljubni doneski. Ravnokar je vredništvu poslal tudi gosp. Anton Samasa, namestnik hranilničnega načelnika, kot ustanovnik 50 gld.

— Prihodnjo nedeljo se v čitavnici začne veselica ob 7. uri zvečer z „besedo.“ Orhester bo igral več sto let star naroden slovensk ples iz zilske doline (gailthal) pod naslovom „Visoki ples“ ali „prvi raji slovenski.“

— Za „Sokolsko“ veliko zabavo na pustni torek se, kakor slišimo, delajo velike priprave.

— Dopis iz Ljubljane v 7. listu „Slovenca“ pripoveduje o nekem „nezadovoljnem mrmranju, katero se je slišalo po celi dvorani“ v zadnjem letnem zboru ljubljanske čitavnice, ko je pri tej priliki „občinstvo prvokrat zvedelo“ (dopisnik je pozabil, da pri vsakem občnem zboru so se na drobno naštevali stroški čitavnici!), da čitavnica na leto plačuje po 1400 gld. stanovine. Da namen tega sporočila v „Slovencu“ drug biti ne more, kakor ogrdovati in zdražbe spletati v družbi, ktera je skor tri leta v tako lepi slogi živela in svojo domorodno nalogo tako hvaljeno zvrševala, pisavec sam dosti jasno naznanja, ko od ene strane zamolčuje, da čitavnica od svojega gostivničarja na leto 300 gold. dobiva, jo stanovanje tedaj samo 1100 gld. stane, od druge strani pa tudi ne pové, da pri vsem „mrmranju“, od kterege je občinstvo še le po njegovem sporočilu v „Slovencu“ slišalo, se je on sam z svojimi somrmravci dosti slabega junaka skazal, ko je molčal na pravem mestu v zboru, kjer je bolj kazalo govoriti, kakor pa pred ali po tem mrmrati. In kako se pač s takim „nezadovoljnim mrmranjem, katero se je slišalo po celi dvorani“, vjema skoro enoglasna volitev vseh poprejšnjih večletnih odbornikov? Kako je moglo skazati se odboru tako splošno in očitno zaupanje pri tem čudnem „mrmranju“, katero bi vendar le njemu moralo veljati, kakor tudi prav za prav le na-nj imajo leteti pušice premalo skrite v omenjenem dopisu „Slovenca“ iz Ljubljane.

Z ozirom na vse to si odbor ljubljanske čitavnice v svojo dolžnost šteje, omenjeni dopis iz Ljubljane v „Slovencu“ ko nepošteno, ogrdovalno počenjanje očitno zavrnuti, ravno tako pa tudi očitno izreči, da gledé na vse okolinosti odbor, kteremu so vsi stroški gosp. posestnika čitavniške hiše na drobno znani in kateri pre-dobro vé, koliko je popred, predno je v to stanovanje prišla, čitavnica plačevala, in koliko še dandanašnji veljá le za en večer najeta dvorana drugod, ne sme in ne more se pritožiti o previsoki stanovini, marveč, da še do današnjega dneva tisto hvaležnost hrani do gosp. posestnika čitavniške hiše, ktera mu je bila razodeta od vseh rodoljubov takrat, ko je največ v namen na-

rodne čitavnice hišo kupil in tako društvo rešil dovolj znanih z a d r g, v katerih se je gledé na stanovanje znajdla.

V imenu odbora čitavnice ljublj. 11. sveč. 1865.

Dr. Orel, predsednika namestnik.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Ko je zbornica poslancev na Dunaji po tehtnih ugovorih vendar le po večini glasov znižala Erdeljcem osebni davek (glavino), je v petek za nekoliko časa odložila svoje seje in bode zopet praznike imela zato — ker ji dela manjka. Čudno je to. Več mescev trpi že zbor; dovršil je še celó malo in zopet bo praznoval. Denarstveni odbori delajo sicer pridno; al vendar ne pridejo naprej, ker imajo velike razgovore z ministri v posameznih zneskih, ki jih zahteva vlada, ktere pa odbori ali hočejo znižati ali popolnoma zbrisati, da bi tako znižali primanjškavo državne kase. Kakor je podoba, bo pa najživejša pravda o tem: ali naj že tudi za l. 1866 državni zbor v predvarek vzame državni proračun. — Banska konferencija v Zagrebu je že dovršila svojo nalogo za volilni red, po katerem se imajo poslanci voliti v deželni zbor. Ban jo je 12. t. m. razpustil z velikim zadovoljstvom. Ali bo tudi dežela tako zadovoljna? — Zastran volitve ogerskega deželnega zbora se sliši, da je volja Njih Veličanstva, da ta zadeva ostane samo v rokah ogerske dvorne kancelarije. — 6. dne t. m. je bila 9 Ogor, večidel grajšakom in plemenitnikom, ki so bili od vojaških sodnij krivi spoznani velike izdaje, sodba oklicana; 2 sta obsojena na vislice, pa pomilostena na 20 let težke ječe, Paul pl. Almer, žlahtnik Košutov, je obsojen na 20 let, ostali pa na 14 let v težko ječo. — Turinci se jako kesajo, da so pregnali kralja in ga hočejo zdaj potolažiti. — Danes (15. febr.) se začne državni zbor v Parizu. To je zopet ugibanje brez konca in kraja, kaj bo govoril cesar Napoleon pri tej priliki. — Vsa nova preuredba poljskega kraljestva je oklicana; razdelilo se bo v 27 oddelkov s predstojniki na čelu; deželna vlada ni samostojna ampak stoji pod ministerstvom petrogradskim. — Toliki so bili zameti po svetu, da skor vse železnice so se zakasnile ali izostale.

Denarni zapisnik Matičini.

Naslednji gospodje so za prvo leto pristopili, ko so se zadnje „Novice“ že tiskale, in sicer so poslali po g. Ferku Krsniku ko ustanovnik:

Gospod Cegnar France, c. k. viši telegrafist v Trstu	10 gold. — kr.
„ Podobnik Janez, c. k. poštni uradnik v Trstu	10 „ — „
„ Valentinčič Luka, c. k. poštni uradnik v Trstu	10 „ — „
„ Barkola J. v Barkoli pri Trstu	10 „ — „
„ Kavčič Josip, c. kr. sodec v Tržiču (Monfalcone)	10 „ — „
„ Zorman, kaplan pri novem sv. Antonu v Trstu	10 „ — „
„ Žvanut Matija, trg. opravnik v Trstu	10 „ — „
„ Krsnik Ferko, „ „ „	10 „ — „
Gospod Hudec Aleksander, pravdosredni vajenec v Brežicah, za letni donesek	2 „ — „
„ Šlander Emeran, duhovnik v Admontu, za letni donesek	2 „ — „
Iz Maribora so po gospod dr. Srncu poslali kot ustanovniki:	
Gospod Škrbec Davorin	2 „ — „
„ Trstenjak Jakob	5 „ — „
„ Sovič Jožef	2 „ — „
„ Gostenčnik Peter	2 „ — „
„ Spenger Gregor	5 „ — „

Gospod Kos Vekoslav	2 gold. — kr.
„ Videršek M.	1 „ — „
„ Babnik Miroslav	3 „ — „
„ Rajh Anton	2 „ — „
„ Vraz Anton	2 „ — „
„ Šantel Anton	1 „ — „
„ Muršec Anton	2 „ — „
„ Zmazek France	2 „ — „
„ Irgolič Anton	2 „ — „
„ dr. Srebre Gvidon, advok. koncipist, ki je poprej že dal 10 gold.	3 „ — „
„ Majciger Janez, gimnazijski profesor	10 „ — „
„ Roj Jakob, c. kr. uradnik	10 „ — „
„ Rapoc France, pravdoslovec	10 „ — „
„ Jedlička Josip za sina Otokarja	10 „ — „
„ Šuman Josip, gimnazijski profesor, ki je bil 9 gold. že poprej plačal	1 „ — „
„ Sket Josip, uradnik pri železnici	10 „ — „
„ Janšek Slavomil	2 „ — „
„ Žajdel France, za letni donesek	2 „ — „
Gospod Klobus France, c. k. kancelist v Ribnici, za letni donesek	2 „ — „
„ Kavčič Franjo, posestnik v Št. Vidu pri Ipavi, kot ustanovnik	10 „ — „
„ Janežič Jak., bukvovez v Cerknici, za l. d.	2 „ — „
„ Žarek Simon, trgovec v Krškem, letni donesek za 1864. in 1865. leto	4 „ — „
„ Mazek Anton, c. kr. profesor v Požegi, kot ustanovnik	10 „ — „
„ Forko Martin, učitelj v Negovi, za l. d.	2 „ — „
Po gosp. Fr. Rathu, župniku v Fravhajmu, sta poslala:	
Gospod Kragulj Martin, podžupnik na Slivnici, za letni donesek	2 „ — „
„ Gršak Vincenci, podžupnik na spodnji Polskavi, za letni donesek	2 „ — „
Gospod Bergant Val., župnik v Vodica, za l. d.	2 „ — „
„ Teran Janez, duhovni pomočnik tamkaj, za letni donesek	2 „ — „
„ Kosmač Šimen, administrator na sv. Gori pri Savi, za letni donesek	2 „ — „
„ Peharec Simon, župnik v Gradu, za l. d.	2 „ — „
„ Križman Mirosl., kaplan v Gradu, „	2 „ — „
„ Šular Jan., župnik na Trebelnem, „	2 „ — „
„ Dovič Janez, duhovni pomočnik v Trebelnem, za letni donesek	2 „ — „

Skupaj 223 gold. — kr.

Če se k temu prišteje, kar so kazale zadnje

„Novice“, namreč 9521 „ 84 „

potem se vidi, da je „Matica“ prejela od udov

prvo leto 9744 gold. 84 kr.

O p o m b a. 1) V zadnje „Novice“ se je vrnila tiskarna pomota, da je gosp. Melè plačal Matici samo 10 gold., pa jih je dal 25 gold.; gosp. Jan pa tudi, da je le plačal 10 gold., ki pa je poslal 50 gold.; toda znesek na konci je bil pa tak, kakor da bi bilo stalo 25 in 50 gold.

2) V „Pregledu“ je stavec namesti 9467 gld. 50 kr. postavil 9521 gold. 84 kr., da bi se ta znesek ujema z zgornjimi 9521 gld. 84 kr., kar pa ni mogoče, ker v zgornjem znesku so tudi tisti novci, ktere so gg. udje plačali že za 1865. leto, v „Pregledu“, ker je narejen samo za 1864. leto, pa ti zneski niso bili vštet, toraj mora biti razloček med spodnjim in gornjim zneskom; samo to je, da v „Pregledu“ ni bilo vštetih 17 gold. 40 kr., ktere je dal g. Miroslav Vilhar od naročnine na časopis „Naprej“, in da torej mora „Pregled“ imeti končni znesek 9484 gold. 90 kr. Opomniti pa je dalje, da to še ni nikakoršen do vinarja dognan račun, ampak le bolj splošen pregled.

V Ljubljani 11. februarja 1865.

Dr. Jer. Zupanec.

Listnica vredništva. Gospodarju J. M. v Š: Velika „rogata“ živina je po domače rečeno goveja živina. Ne zamerite malo praktičnemu prestavljavcu v „Oglas.“ — Gosp. Dr. Š. na L: Hvala! prejeli; kmali pride. Pošljite tudi obljubljena Š. prevoda. — Gosp. M. M. v G: Po pravilih ne more biti; tako sodijo tudi drugi.

Kursi na Dunaji 14. februarja.

5 % metaliki 72 fl. 50 kr. Ažijo srebra 12 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 79 fl. 45 kr. Cekini 5 fl. 36 kr.